

XESUS B. GONZALEZ*

Compromís sindical i drets nacionals

La voluntat dels homes i dones que van formar les CC OO de Catalunya de defensar els drets laborals i socials dels treballadors i treballadores i de construir una societat democràtica –cohesionada socialment i culturalment–, els va comprometre en la lluita per les llibertats i els drets nacionals de Catalunya en el marc general de la lluita per la democràcia. Aquest compromís, el van saber sintetitzar donant el nom de Comissió Obrera Nacional de Catalunya a la unió de les comissions obreres que es formaven a les fàbriques i als barris.

Des del seu naixement fins ara la CONC ha treballat d'una manera clara i decidida per la recuperació i el desenvolupament del dret de la societat catalana a normalitzar la seva realitat com a poble i com a nació. Bon exemple n'és la implicació que hem mantingut i mantenim en la recuperació i en la normalització del dret al coneixement i a l'ús de la llengua catalana en tots els nostres àmbits d'intervenció: en el món del treball i en les relacions sociolaborals, en les polítiques educatives i formatives i, en general, en el conjunt de les polítiques socials.

Aquest compromís de la classe obrera de Catalunya per la recuperació dels drets nacionals no és un fenomen nou en el sindicalisme català, però potser és amb la CONC, des dels anys 60, que assoleix una magnitud més important. Històricament, a Catalunya, les primeres organitzacions obreres estan molt lligades a la realitat nacional, i des de sempre en el sindicalisme català hi ha hagut importants corrents que, alhora que reivindicaven drets laborals, també participaven en les reivindicacions nacionals.

En un succint telegrama històric, i a risc de ser poc rigorosos, podríem afirmar que els vincles entre el sindicalisme i el catalanisme neixen el segle XIX al voltant del federalisme i el republicanisme, es desenvolupen en determinades organitzacions o sectors de caire marxista i anarquista fins a la guerra civil, i perduren en el que en queda després de la desfeta.

Les persones que van participar en la fundació de les CC OO de Catalunya van saber recollir aquesta herència del sindicalisme català anterior i de les organitzacions sindicals i polítiques que van sobreviure a la repressió de la dictadura, i van ser capaces de donar-hi un nou impuls i uns nous continguts adaptats a l'època que els va tocar de viure. D'aquesta fusió neix la definició del que volia

i vol ser el sindicat de les CC OO: de classe i nacional.

La definició de sindicat de classe i nacional i la manera de fer sindicalisme de la CONC han contribuït decisivament a la configuració d'un model de sindicalisme català profundament imbricat en la realitat, compromès en el desenvolupament dels drets nacionals, confederat voluntàriament en un sindicat d'abast estatal o solidari amb el conjunt de treballadors i treballadores dels altres països.

L'existència d'aquest model ha fet que no fos viable el desenvolupament de sindicats que no fossin capaços d'articular-se en un projecte global i solidari i, a més, ha impossibilitat que cap sindicat fes sindicalisme a Catalunya sense tenir en compte la necessària recuperació i desenvolupament dels drets nacionals del conjunt de la població catalana.

La definició com a sindicat de classe i nacional s'ha traduït en una activitat sindical adreçada a aconseguir que Catalunya tingui plena capacitat d'autogovern i a reivindicar un marc propi de relacions sociolaborals en què es puguin desenvolupar totes les qüestions que afecten les nostres condicions de treball i de vida, és a dir, les nostres condicions laborals i socials com a treballadors i treballadores.

Així, hem impulsat un model de negociació col·lectiva, alhora descentralitzat i articulat, fonamentat en els convenis col·lectius d'àmbit català i en negociacions de condicions socials per als col·lectius més desfavorits, per als de més risc d'exclusió social o, simplement, per als que no tenen dret a la negociació col·lectiva.

Seguint la mateixa filosofia dels homes i dones que fundaren les CC OO de Catalunya, les pràctiques sindicals de la gent que les formen actualment es guien des de fa temps per una definició més àmplia: sindicat de classe, nacional i multiètnic, com a reflex de la voluntat de continuar cohesionant una classe obrera de procedència cada vegada més diversa en la lluita pels drets socials i nacionals al si d'una societat catalana fortament cohesionada.

“L'existència del model de sindicat de classe i nacional definit per Comissions Obreres ha impossibilitat que cap sindicat fes sindicalisme a Catalunya sense tenir en compte la necessària recuperació i desenvolupament dels drets nacionals.”

*Secretari de Formació Sindical i Cultura de la Comissió Obrera Nacional de Catalunya (CONC)